

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obžalovanému **Doc. RNDr. F. O., CSc. a spol. pre prečin podplácania spolupáchateľstvom** podľa § 20, § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a iné vedenej na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku pod sp. zn. PK-2T 18/2009, na neverejnom zasadnutí 7. januára 2010 v Bratislave o návrhu obžalovaného Doc. RNDr. F. O., CSc. na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 Tr. por. rozhodol

t a k t o :

Trestná vec obžalovaného Doc. RNDr. F. O., CSc. a spol. vedená na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku pod sp. zn. PK-2T 18/2009 **sa tomuto súdu neodníma.**

O d ô v o d n e n i e :

Na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku sa vedie proti obžalovaným J. M., M. M., Doc. RNDr. F. O., CSc. a Ing. P. C. trestné konanie na podklade obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky pre prečin podplácania spolupáchateľstvom podľa § 20, § 333 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. a iné, ktorej trestnej činnosti sa mali dopustiť na skutkovom základe uvedenom v obžalobe.

Vec bola prostredníctvom technických prostriedkov pridelená pod sp. zn. PK-2T 18/2009, na vybavenie do senátu JUDr. Jozefa Šutku, ktorého ďalšími členmi sú Mgr. Ivan Matel a JUDr. Ružena Sabová, ktorý senát vo veci určil termín verejného zasadnutia za účelom predbežného prejednávania obžaloby v zmysle § 243 Tr. por.

Na verejnom zasadnutí 11. decembra 2009 obžalovaný Doc. RNDr. F. O., CSc. prostredníctvom svojho obhajcu vzniesol námietku, že všetci sudcovia Špecializovaného

trestného súdu v Pezinku sú z konania o obžalobe vylúčení a nie sú príslušní na rozhodnutie vo veci. Namietal zákonného sudcu, ktorým podľa neho nemôže byť žiadny sudca Špecializovaného trestného súdu, ktorý bol zriadený zák. č. 291/2009 Z.z., a preto žiadal Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby rozhodol podľa § 23 ods.1, ods. 2 Tr. por.

V písomných dôvodoch svojho návrhu poukázal, že Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom z 20. mája 2009, sp. zn. PL.ÚS 17/08, o. i. rozhodol, že zákon č. 458/2003 Z.z. o zriadení Špeciálneho súdu a Úradu Špeciálnej prokuratúry a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zák. č. 458/2003 Z.z.), nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). Uvedený nález bol uverejnený v Zbierke zákonov Slovenskej republiky 17. júna 2009, ktorým dňom stratil zákon zák. č. 458/2003 Z.z. účinnosť. Napriek tomu je zákon stále platný, nakoľko ho Národná rada Slovenskej republiky nezrušila.

Zákonom č. 291/2009 Z.z. o Špecializovanom trestnom súde a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zák. č. 291/2009 Z.z.) bol zriadený špecializovaný trestný súd, ktorý zákon nadobudol účinnosť dňom uverejnenia vyššie citovaného nálezu ústavného súdu. Podľa jeho názoru sú preto všetci sudcovia pôsobiaci na špecializovanom trestnom súde ešte stále aj sudcami bývalého špeciálneho súdu.

Ďalej uvádzal, že o pridelení a preložení sudcov prináleží v zmysle ústavy Súdnej rade Slovenskej republiky (ďalej len súdna rada), pričom súdna rada do konania verejného zasadnutia nerozhodla o pridelení, resp. dočasnom pridelení alebo preložení sudcov na špecializovaný trestný súd, preto neexistuje zákonný sudca, ktorý by mohol v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky, realizovať pojednávanie v jeho trestnej veci na Špecializovanom trestnom súde. Podľa neho ide o zjavný rozpor ustanovení zákona č. 291/2009 Z.z. s článkom 141a ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, preto žiadal, aby súd ako oprávnený subjekt podal Ústavnému súdu Slovenskej republiky návrh na začatie konania o súlade predmetného zákona s Ústavou.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal návrh obžalovaného Doc. RNDr. F. O., CSc. na odňatie veci Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku a jej prikázanie inému príslušnému súdu ako aj obsah súdneho spisu a zistil, že návrh obžalovaného nespĺňa zákonom požadované podmienky.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia ak súdom uvedeným v odseku 1 je Špecializovaný trestný súd, iným súdom toho istého druhu a stupňa sa rozumie krajský súd podľa osobitného predpisu.

Podľa čl. 48 ods.1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky **nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi.**

Ide o významnú ústavnú zásadu, ktorú treba dôsledne zachovávať, to znamená brať ju do úvahy aj pri rozhodovaní o návrhoch na odňatie a prikázanie veci príslušnému súdu podľa § 23 Tr. por.

Odňatie a prikázanie veci podľa § 23 Tr. por. je výnimkou z vyššie uvedenej ústavnej zásady. Uvedený inštitút Trestného poriadku možno uplatniť len vtedy, ak pre tento postup existujú dôležité dôvody. Platná právna úprava nedefinuje pojem „dôležité dôvody“.

Dôležité dôvody v zmysle § 23 Tr. por. môžu byť dôvody, ktoré zabezpečujú neustranné a zákonné prerokovanie veci, náležité zistenie skutkového stavu potrebného na rozhodnutie, ako aj uplatnenie všetkých do úvahy prichádzajúcich základných zásad trestného konania. Za dôležitý dôvod v zmysle citovaného ustanovenia podľa ustálenej súdnej praxe treba považovať aj zistenie takých skutočností, ktoré pre svoju závažnosť môžu opodstatňovať vznik pochybnosti o nezaujatosti príslušného súdu, znamenajúcej napokon vylúčenie všetkých sudcov príslušného súdu vrátane predsedu a podpredsedu z rozhodovania.

Obžalovaný Doc. RNDr. F. O., CSc. vo svojom podaní namietal, že všetci sudcovia Špecializovaného trestného súdu sú vylúčení z prejednávania jeho trestnej veci. To, ktorý orgán je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania upravuje ustanovenie § 31 ods. 1 Tr. por.

Z ustanovenia § 31 ods. 1 Tr. por. vyplýva, že z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o jeho nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.

Účelom tohto ustanovenia o vylúčení orgánov činných v trestnom konaní, teda i sudcov, je upevniť dôveru účastníkov konania i verejnosti v nestrannosť postupu orgánov činných v trestnom konaní. Preto je potrebné zaistiť, aby sa na rozhodovaní nepodieľal ten sudca, ktorý má k prejednávanej veci alebo k vyššie uvedenému okruhu osôb taký vzťah, ktorý môže objektívne vzbudiť pochybnosť o jeho spôsobilosti rozhodovať nestranne. Uplatnenie inštitútu o vylúčení orgánov trestného konania teda prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia takéhoto vzťahu, resp. pomeru preukázaná. Námietky zamerané na procesný postup súdu nie sú dôvodom pre vylúčenie.

V posudzovanej veci nie sú splnené zákonné podmienky pre odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. Odňať vec v zmysle tohto ustanovenia možno iba z vyššie citovaných zákonných dôvodov. Obžalovaný však vo svojom návrhu žiadny takýto dôvod neuviedol. Obžalovanému treba pripomenúť, že vec možno odňať len príslušnému súdu. Obžalovaný pritom namieta príslušnosť špecializovaného trestného súdu na rozhodovanie v jeho veci.

Podstatu návrhu obžalovaného ako už bolo vyššie uvedené tvorí námietka, že Špecializovaný trestný súd v Pezinku nie je zložený zo zákonných sudcov. Námietka obžalovaného je neopodstatnená, pretože legitimita sudcov vyplýva priamo zo zákona č. 291/2009 Z.z. o Špeciálnom trestnom súde, na ktorú skutočnosť poukázal aj Ústavný súd Slovenskej republiky (viď. rozhodnutia II. ÚS 331/2009, II. ÚS 329/2009, III. ÚS 330/2009 a ďalšie).

Z ustanovenia § 18i vyššie citovaného zákona vyplýva, že výkon súdnictva, všetky práva a povinnosti vrátane prechodu správa majetku štátu, práv a povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov a štátnozamestnaneckých vzťahov a iných obdobných právnych vzťahov a práv a povinností z osobných vzťahov sudcu k štátu prechádza dňom vyhlásenia

nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky PL.ÚS 17/2008 z 20. mája 2009 v Zbierke zákonov Slovenskej republiky zo Špeciálneho súdu na Špecializovaný trestný súd.

V posudzovanej veci prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal na Špecializovanom trestnom súde obžalobu, a preto príslušný senát tohto súdu bol a je povinný vo veci konať.

Záverom treba dodať, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nevidel v posudzovanej veci ani dôvod na postup podľa § 283 ods. 5 Tr. por., keďže žiadny nesúlad vyššie citovaného zákona s Ústavou Slovenskej republiky nezistil.

Nakoľko Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie zákonných podmienok na odňatie a prikázanie veci, rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 7. januára 2010

JUDr. Juraj K l i m e n t , v. r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová